

la

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Drecera

núm. 214

Novembre-Desembre 2025

Revista de la Patronal Agrària de Catalunya fundada el 1851

5€

www.institutagricola.org

**El Govern ignora els empresaris
agraris i menysprea el territori**

Bon Nadal i
Pròsper 2026

"L'Adoració dels Pastors"
Per Juan Bautista Maino
(Museu Hermitage, Sant Petersburg, Rússia)

4 **EUROPA**

Europa ha de reforçar la seva sobirania agroalimentària

6 **GEOPOLÍTICA**

L'any 2025 marca un dels períodes més turbulents per a l'agricultura dels EEUU

10 **FORESTAL**

Un impacte inesperat als boscos privats

12 **TERRITORI**

El Govern ignora els empresaris agraris

14 **TERRITORI**

ZEPA Plana de Lleida i Canal Segarra-Garrigues

17 **LABORAL**

Conveni Agropecuari: La sentència del TS obre la porta a reiniciar la negociació col·lectiva

18 **SERVEI D'ESTUDIS**

"El blindaje imperfecto para el porcino español"

20 **ECONOMIA**

Les exportacions catalanes del porcí suposen el 27% de les exportacions agroalimentàries catalanes

22 **EMPRESA**

"El lideratge és una actitud de servei" - Isidre Fainé

24 **EUROPA**

Programa de treball 2026 de la CE

26 **LLIBRE**

Els Ferrer del Coll, Terra i Arrels

Rondalla del bou

El bou pesant, veient la gent
que tantes coses oferia,
diu que volia fer un present
al dolç Infant de l'Establia.

I quan minvà una mica el fred
—que l'Infantó ja no plorava—
sortí amb pas lent, dins l'aire net,
sota la nit florida i blava.

Per donar a Déu, pobre i humil
damunt la palla gloriosa,
vol abastar algun flam gentil
de l'estelada tremolosa.

Va caminar per fondes valls
i resseguia la carena.
Sent el clarí de tots els galls,
però ja du la rica ofrena.

Saltant de goig i bruelant,
el bou baixà de la muntanya,
i s'oferia al dolç Infant
amb una estrella a cada banya.

la **Drecera**

Director:

Josep Maria Majó

Redacció, Administració i Publicitat:

Plaça Sant Josep Oriol, 4 - Barcelona 08002

Tel. 93 301 16 36

E-mail: info@institutagricola.org

Impressió:

OFFSET INFANTA

Suscripció anual:

30 euros

Dipòsit Legal:

B - 23.784 - 1993

Associada a l':

LA DRECERA expressa la seva opinió mitjançant l'Editorial. Les informacions i opinions expressades en els articles signats són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.

La ramaderia representa un equilibri entre nutrició, cultura, economia i medi ambient. És una activitat que, quan s'exerceix amb responsabilitat i coneixement, esdevé una força generadora de vida, estabilitat i progrés per a les generacions presents i futures.

EUROPA HA DE REFORÇAR LA SEVA SOBIRANIA AGROALIMENTÀRIA DAVANT LA VULNERABILITAT DE LES PRINCIPALS RUTES MARÍTIMES

La sobirania agroalimentària europea ha adquirit una rellevància estratègica sense precedents en el context actual d'inestabilitat geopolítica i tensions en les principals rutes de comerç marítim mundial. Des d'una perspectiva econòmica i de seguretat, Europa s'enfronta a un canvi estructural en el seu model de proveïment alimentari i energètic, la qual cosa exigeix una reflexió profunda sobre la seva dependència externa i la resiliència del seu sistema agroalimentari.

La UE depèn en gran mesura d'un petit nombre de països per a matèries primeres crítiques (soja del **Bra-sil**, cereals d'**Ucraïna/Rússia**, fertilitzants de **Rússia**). Quan hi ha inestabilitat geopolítica, bloquejos logístics o interrupcions en aquestes rutes (vies marítimes, ports, transport fluvial) el risc de disrupció es magnifica.

Quan una gran part de l'oferta ve de l'exterior i a més viatja per rutes marítimes que poden estar subjectes a interrupcions o costos elevats (per exemple, augments d'assegurança marítima, congestió, canvi climàtic, disputes diplomàtiques), el resultat és més volatilitat de preus agrícoles a la UE.

Per exemple, el fet que la UE només produeixi 2 milions de tones de soja davant una necessitat de 28-29 milions ($\approx 7-8\%$) implica que qualsevol interrupció del subministrament extern provocarà ràpidament escassetat o augment de cost.

En el cas de fertilitzants: si un quart de les importacions depèn de **Rússia**, qualsevol sanció, interrupció o augment de preus repercuteix directament en els costos de producció agrícola a la UE, reduint competitivitat, afectant marges d'agricultors i incrementant el risc d'abandonament o reconversió de cultius.

Des del punt de vista de la sobirania agroalimentària, aquestes dades evidencien que la UE no pot assumir que el subministrament seguirà sent barat, estable i diversificat com en dècades anteriors — per tant, reforçar producció interna, infraestructura logística alternativa (terrestre, ferroviària, intra-Europa) i emmagatzematge estratègic es torna imperatiu.

Tot i que la UE és un gran productor agrícola globalment, continua important volums significatius de certs productes (cereals, oleaginoses, pinsos) i matèries primeres agrícoles. A mitjà/llarg termini, davant interrupcions prolongades en rutes marítimes aquesta dependència externa es converteix en un factor de fragilitat.

La soberania agroalimentària és també una part de la defensa europea i ara és igual o més important que abans. En el context geopolític actual hi ha moltes perturbacions i és molt important assegurar que produïm prou menjar a Europa i amb la qualitat que volem també per als nostres consumidors i ciutadans.

LA VULNERABILITAT DE LES PRINCIPALS RUTES MARÍTIMES

El transport marítim mundial, que mou més del 80% del comerç mundial de mercaderies, està entrant en un període de creixement fràgil, d'augment dels costos i de creixent incertesa, segons l'Informe d'ONU Comerç i Desenvolupament (UNCTAD) sobre **el Transport Marítim 2025, Mantenir el rumb en aigües turbulentes**, publicat el 24 de setembre.

L'economia mundial, la seguretat alimentària i el subministrament d'energia corren un risc cada vegada més gran a causa de la vulnerabilitat de les principals rutes marítimes. L'**Informe sobre el Transport Marítim 2025** de la UNCTAD revela que punts crítics com

el Canal de Panamà (que connecta els oceans Pacífic i Atlàntic), el Mar Roig i el Canal de Suez (que uneix el Mar Mediterrani amb l'Oceà Índic a través de la Península Aràbiga) i el Mar Negre (un important centre d'exportació de cereals) estan sotmesos a una gran pressió. Una combinació de tensions geopolítiques, impactes climàtics i conflictes han sacsejat el comerç mundial, amenaçant el funcionament de les cadenes de subministrament marítim.

INTERRUPCIONS EN ELS PRINCIPALS PUNTS D'ESTRANGULAMENT MARÍTIM

Les principals rutes marítimes han patit importants interrupcions que han provocat retards, desviaments i costos més elevats. El trànsit a través dels canals de **Panamà** i **Suez**, artèries fonamentals del comerç mundial, es va reduir en més d'un 50% a mitjans de 2024, en comparació amb els seus nivells màxims. Aquest descens es va deure al baix nivell de les aigües del **Canal de Panamà**, provocat pel clima, i el conflicte a la regió del **Mar Roig**, que va afectar el **Canal de Suez**. Mentrestant, el tonatge dels vaixells que transiten pel **Golf d'Adén** i el **Canal de Suez** va caure un 76% i un 70% respectivament, en comparació amb finals del 2023.

El desviament de càrrega al voltant del **Cap de Bona Esperança** (extrem sud d'Àfrica) s'ha disparat, amb un augment del 89% en la capacitat d'arribada de vaixells. Tot i que això ajuda a mantenir el flux de mercaderies, augmenta considerablement els costos, els retards i les emissions de carboni. Per exemple, un gran portacontenidors típic que transporti entre 20.000 i 24.000 unitats en la ruta Extrem Orient-Europa incorre en 400.000 dòlars addicionals en costos d'emissions per viatge segons el **Sistema de Comerç d'Emissions** (ETS) de la **Unió Europea** quan es desvia al voltant de l'Àfrica en lloc d'utilitzar el **Canal de Suez**.

RUTES MÉS LLARGUES, COSTOS MÉS ALTS

Aquestes rutes més llargues han provocat una major congestió portuària, un major consum de combustible, salaris de la tripulació, primes d'assegurances i exposició a la pirateria. Les tones-milla mundials van augmentar un 4,2% el 2023, incrementant els costos i les emissions. A mitjans del 2024, el desviament de vaixells del **Mar Roig** i el **Canal de Panamà** havia augmentat la demanda mundial de vaixells en un 3% i la de portacontenidors en un 12%, en comparació amb el que hauria estat sense aquestes interrupcions.

Això va afegir una pressió significativa a la logística mundial i va tensar les cadenes de subministrament.

Els centres portuaris com **Singapur** i els principals ports mediterranis es troben ara sota pressió, ja que han de fer front a la creixent demanda de serveis de transbord a causa del canvi de ruta dels vaixells. La congestió en aquests ports està afegint una altra capa de complexitat a les xarxes mundials de transport i comerç.

Atès que el sector marítim s'enfronta a reptes cada vegada més grans, l'informe de la UNCTAD insta a coordinar esforços per navegar, adaptar-se i prosperar en aquest complex entorn. Demana que s'abordin les pertorbacions en els punts d'estrangulament marítim, s'inverteixi en un transport marítim ecològic i amb baixes emissions de carboni, es millori l'eficiència i l'adaptació dels ports, s'integri la facilitació del comerç per millorar la connectivitat amb l'interior i es lluiti contra el registre fraudulent de vaixells.

En un escenari on el trànsit marítim esdevé un vector de vulnerabilitat, la sobirania agroalimentària europea passa a ser un imperatiu econòmic i geopolític. Garantir que Europa pugui alimentar la seva població sense dependre de l'estabilitat externa equival a reforçar la seva autonomia estratègica, la seva seguretat i la seva cohesió social.

L'any 2025 marca un dels períodes més turbulents per a l'agricultura als Estats Units

El cor d'Amèrica, ric en camps de blat de moro, alfals, soja, làctics i vedella, s'enfronta a una de les tempestes financeres més dures en dècades. Durant generacions, aquestes explotacions han estat l'eix vertebrador del subministrament alimentari i la cultura del país. Ara es troba sota la pressió d'una tempesta que combina preus baixos, costos elevats, endeutament creixent i mercats en retrocés.

Si no es prenen mesures ràpides, Estats Units podria enfrontar una pèrdua estructural del seu pes en l'agricultura mundial. Per contra, si s'actua amb decisió, es podrà aturar el deteriorament i retornar als agricultors l'estabilitat que necessiten per seguir complint amb la seva missió: produir aliments segurs, sostenibles i assequibles per al país i per al món.

ELS ARANZELS CASTIGUEN L'AGRICULTURA

L'agricultura sempre ha estat un sector arriscat, però aquesta vegada, els reptes s'han acumulat fins al límit. Els extrems meteorològics, les càrregues massives de deute i els preus imprevisibles de les matèries primeres ja pesaven sobre els empresaris agraris estatunidencs, però a més de tot això, els aranzels introduïts el 2025 per **Trump** han afegit més pressió.

En el passat, si un país tenia un gran desacord sobre la política comercial amb els EUA, encara havia de continuar comprant blat de moro, soja i blat americà perquè no tenia cap altra opció. Avui dia, hi ha moltes altres opcions, especialment una, el **Brasil**. El país sud-americà, durant els últims 40 anys, s'ha transformat en el supermercat del món, un paper que els EUA tenien als anys seixanta, setanta i fins entrats els vuitanta.

El que pot semblar debat polític a **Washington**, se sent molt diferent a l'Amèrica rural. Per als agricultors, els aranzels són la diferència entre la supervivència i el col·lapse. Als agricultors els preocupa la sequera, els preus, l'equipament, el finançament. I ara, els aranzels són una altra cosa de la qual s'han de preocupar i molt.

Per exemple, hem vist que **Iowa** és un dels principals productors de soja dels EEUU. La seva supervivència depèn de les exportacions amb la **Xina**, històricament com a comprador més gran del món. Però aquest any la Xina no ha "precomprat" enviaments per a la propera collita. En temps normals, la Xina representa més d'un terç de les exportacions nord-americanes de soja. Sense aquests compradors, els contenidors plens de soja podrien quedar sense vendre mentre les factures de fertilitzants, llavors i maquinària s'acumulen.

El sistema agrícola americà produeix molt més del que la nació pot consumir internament. Les exportacions són essencials. Si els mercats internacionals tanquen, l'excedent inunda els mercats locals, fent baixar els preus. Els agricultors guanyen menys, fins i tot quan els seus costos de producció s'enfilen. És un cercle viciós.

El **Brasil** ha superat els EUA com a principal exportador mundial de soja. Els agricultors que van passar dècades construint confiança i relacions comercials a l'estranger ara estan perdent aquests mercats davant la competència.

Mentrestant, els costos continua pujant. Els fertilitzants, la maquinària i el combustible, els elements essencials per a l'agricultura, tenen preus més alts degut als aranzels sobre metalls i altres inputs.

Per a moltes explotacions, els marges de benefici ara s'han esfondrat completament.

I fins i tot les eines que els agricultors necessiten per continuar estan atrapades en aquesta crisi. **John Deere**, la icona nord-americana de maquinària agrícola, ha advertit que els aranzels sobre acer i alumini afegiran sis-cents milions de dòlars en costos només aquest any - ho llegim al **Financial Times**. Aquestes despeses arriben directament als agricultors que necessiten reparar tractors, o fins i tot peces petites. El preu no para de pujar, mentre que els ingressos de les empreses agràries continuen disminuint.

Per a molts, la promesa que els aranzels protegirien l'Amèrica rural sona buida. En lloc de protegir-los, els agricultors se senten abandonats, exposats a oscil·lacions dels mercats globals i a l'augment dels costos dels inputs fora del seu control.

La situació és especialment dura per als joves agricultors. Sense reserves financeres, molts simplement no poden sobreviure temporada rere temporada amb costos més alts i rendiments més febles. Fins i tot productors consolidats, que han superat recessions passades, es pregunten si podran resistir gaire més. El que havia de ser una estratègia econòmica per enfortir els EUA ha posat les empreses agràries directament a la línia de foc.

TENSIÓ FINANCERA

Un informe de **Bloomberg Law** va trobar que la causa principal de l'actual onada de fallides són els programes governamentals congelats en què els agricultors comptaven per continuar amb les seves operacions.

Durant el primer trimestre de 2025, les fallides del **Capítol 12, una disposició legal especial que permet a agricultors i pescadors reorganitzar el deute**, van augmentar un sorprenent 95% respecte a l'any passat. Al Mitjà Oest, els agricultors van presentar 71 d'aquests casos el 2024, gairebé un 70% més que el 2023. Darrere de cada estadística hi ha una família que perd terres, maquinària i patrimoni construït al llarg de generacions. Quan les explotacions petites i mitjanes tanquen, els seus actius rarament desa-

pareixen, són absorbits per grans empreses agrícoles deixant menys explotacions familiars independents tot i que les explotacions familiars encara constitueixen el 95% de l'esquelet agrícola dels EUA.

El Govern ha intervingut amb suport, però l'escala és desigual. Al juliol, els legisladors van aprovar 65.000 milions de dòlars en despesa agrícola, principalment destinada a assegurances de cultius i ajuda en cas de desastres. Tot i que aquests programes ajuden els agricultors a superar inundacions, sequeres i tempestes, fan poc per restaurar mercats perduts o estabilitzar els preus. Els agricultors saben que **cap paquet d'ajuda a curt termini pot substituir la seguretat a llarg termini dels socis comercials fiables**.

LA CRISI DE LA POTASSA

Gairebé el 90% de la potassa - **el fertilitzant mineral que els agricultors anomenen "or rosa"** - utilitzada als camps dels EUA prové del **Canadà**, i gairebé tota s'extreu a **Saskatchewan**.

La potassa no és opcional; és l'essència vital de cultius com el **blat de moro**, la **soja** i el **blat**. Sense això, els rendiments col·lapsen. Però els aranzels també han interromput aquest comerç, augmentant els costos per als agricultors mentre tensen les relacions amb els proveïdors canadencs.

La pregunta és què passaria si el Canadà decidís tallar completament els enviaments de potassa. Sobre el paper sembla poc probable, però les implicacions són series. Els EUA consumeixen més de sis milions de tones de potassa cada any, però només en produeixen una fracció a nivell nacional. Sense els cinc milions de tones del Canadà, els EUA es quedarien amb menys del 20% del seu subministrament.

Els estudis d'agronomia mostren que la manca de potassi pot reduir els rendiments entre un cinc i un trenta per cent i, de vegades, fins i tot més per a la soja. A escala nacional, fins i tot una caiguda del cinc al deu per cent en la producció de blat de moro, soja i blat podria esborrar entre sis i dotze mil milions de dòlars en ingressos agrícoles. Si es produeixen escassetats a tots els cultius, els danys podrien arribar als disset mil milions de dòlars en només una temporada.

Mina de potassa a Saskatchewan

Aquesta és la vulnerabilitat oculta dins la guerra comercial actual. A diferència de l'acer o els cotxes, la potassa no és una cosa que els agricultors puguin retardar la compra. És la base de l'alimentació mateixa. El Canadà controla més del 40% de les exportacions globals, mentre que la capacitat minera dels EUA és mínima. Construir noves mines requeriria més de una dècada i milers de milions de dòlars. De moment, Amèrica no té alternativa.

AUGMENTA LA PREOCUPACIÓ EN ELS LÍDERS DEL SECTOR

Cargill, la major empresa privada dels Estats Units, va veure caure els seus ingressos aquest any al seu punt més baix en quatre anys. El director executiu, **Brian Sikes**, va afirmar en l'informe anual que estaven prenent "decisiones estratègiques per impulsar el creixement" de l'empresa i dels clients als quals presta serveis. L'any passat, Cargill va reduir el seu nombre d'unitats de negoci de cinc a tres i va eliminar al voltant de 8.000 llocs de treball. "Els ingressos fluctuen, i com a empresa privada, normalment no parlem de les nostres finances", va dir Schattenmann. "Per a nosaltres, es tracta més del que està passant al món.

Més enllà de les xifres, el que està en joc és la supervivència de milers de famílies agricultores i el paper dels Estats Units com a potència agroalimentària global. La tempesta comercial amenaça d'erosionar dècades de lideratge. A més, la pèrdua de mercats no afecta només els agricultors: es tradueix en un menor dinamisme econòmic en sectors com el transport, la logística, les assegurances, la maquinària i l'ocupació rural.

El sector agrícola dels EUA està en crisi a causa d'una combinació d'alts costos d'inputs, baixos preus de les matèries primeres i una consolidació econòmi-

ca que afavoreix les grans corporacions. Les petites explotacions lluiten per sobreviure davant la disminució de la població i són especialment vulnerables a la volatilitat dels preus, als fenòmens meteorològics i a les dificultats financeres, mentre que les grans explotacions obtenen avantatge gràcies a economies d'escala, tecnologia i un major accés a subvencions i crèdits governamentals, cosa que condueix a una consolidació continuada.

Els aranzels, lluny d'enfortir el productor, estan provocant una pèrdua progressiva de mercats. Molts països, en buscar estabilitat i preus competitius, han optat per proveir-se en altres proveïdors. I quan un mercat es perd, recuperar-lo resulta extremadament difícil.

El missatge dels agricultors és clar: així com no poden aturar una tempesta meteorològica, sí que es poden prendre decisions polítiques per evitar una tempesta econòmica. El camí és restaurar les aliances comercials i tancar acords que assegurin l'estabilitat dels mercats.

Pels estadunidencs l'agricultura és més que un negoci. És identitat, cultura i manera de viure. I ara, aquesta manera de viure ja no és la que era.

Exportació de soja de EEUU i Brazil. Font: USDA

Al moment de tancar aquesta edició de la Drecera (9/12), llegim a The Financial Times que el president Trump va anunciar ahir un pla d'ajuda de 12 mil milions de dòlars per als agricultors estatunidencs. El seu objectiu és donar suport a una indústria afectada per la disminució de les vendes, l'augment de les despeses i la política aranzelària del president.

Un impacte inesperat als boscos privats

La necessària revisió del
Decret llei 20/2025, de 14 d'octubre,
de mesures de suport al sector
agrari i forestal

10

El passat 30 d'octubre el **Departament d'Agricultura** va promoure la publicació al **DOGC** d'un Decret llei per via d'urgència amb l'objectiu d'aprovar com més aviat millor unes mesures del tot necessàries pel sector ramader – afectat per la **Dermatosi** -, i per altres sectors com el forestal.

Malauradament, la pressa per aprovar el Decret va fer que les mesures forestals no passessin amb caràcter previ per la **Taula Intersectorial Forestal**, fet que va impedir arribar a un consens abans de la publicació del Decret llei al DOGC i que inevitablement ha comportat la mobilització de l'**Institut Agrícola** i d'altres entitats en defensa de la propietat privada i la continuïtat del sector forestal.

El conflicte va néixer amb el redactat de l'article 39.bis 5 (modificació de la llei forestal), que diu:

"39 bis.5 Les persones titulars dels terrenys forestals tenen el deure de mantenir els terrenys en condicions adequades de prevenció, d'acord amb les determinacions dels plans i projectes aprovats. En cas d'incomplir aquestes obligacions, el departament competent en matèria de gestió forestal pot acordar l'execució subsidiària de les actuacions necessàries, i determinar-ne el caràcter oneros o gratuït de l'execució subsidiària."

Aquest redactat és del tot inacceptable per a la propietat considerant diversos elements que incorpora, especialment si tenim en compte que s'emmarca en l'article 39 bis que versa sobre els **Perímetres de Protecció Prioritària (PPP)** i projectes d'infraestructures estratègiques de prevenció d'incendis forestals, que depassen la propietat objecte d'actuacions.

Els projectes per a la prevenció d'incendis dels PPP són en realitat una afectació que li cau a la finca per protegir espais d'abast molt superior a les dimensions reals d'aquella propietat (de l'ordre de municipis i massissos sencers).

No sembla, per tant, proporcional ni lògic que un propietari hagi d'assumir a càrrec seu la protecció d'un massís i fer-se alhora legalment i penalment responsable en cas d'incendi dels danys a tercers un cop el foc hagi passat la seva propietat.

Per si aquest fet per sí sòl no és prou desproporcionat, cal recordar que el deure de la propietat s'ha d'emmarcar-lo en les previsions de l'article 40.3 de la mateixa llei que preveu uns suports tècnics i econòmics que ha de facilitar l'Administració i que mai han estat al nivell necessari.

Cal tenir en compte que el cost d'aquestes tasques de prevenció molt sovint depassen el valor de la propietat i que, a més, requereixen un manteniment sense que de tot això se'n pugui extreure un guany sinó més aviat una afectació.

Adicionalment, el fet d'instar l'execució subsidiària (quan a l'article precedent 39.bis.4 ja s'especifica clarament que aquestes infraestructures es declaren d'utilitat pública), és del tot incongruent, ja que aquest procediment implicaria que hi ha una responsabilitat de la propietat, quan en realitat és en aquesta a qui se li ha d'expropiar el vol de la finca objecte d'actuació per a la prevenció d'incendis i executar-se a càrrec de l'Administració i sota la seva responsabilitat.

Davant aquesta diferència d'opinions i donat el risc jurídic inherent al text aprovat, l'**Institut Agrícola** i d'altres entitats es van mobilitzar perquè en el tràmit de convalidació del Decret Llei al **Parlament de Catalunya**, tot i aprovar-se, comportés la seva tramitació com a projecte de llei en via d'urgència, amb l'objectiu de rectificar aquest text i corregir-lo **d'acord amb una proposta elaborada per l'àrea legal de l'Institut Agrícola** i que, un cop acceptada per totes les parts (entitats i administració) en el marc de les reunions prèvies a la convalidació, té per objectiu suprimir l'execució subsidiària i acotar el deure de la propietat a la col·laboració amb l'Administració.

En aquests moments, el Decret Llei es troba en la següent fase parlamentària, amb la intenció que pugui ser definitivament aprovat en un curt període de temps de manera que finalment, el redactat de l'article 39.5 bis, sigui esmenat i no causi greuges i perjudicis a la propietat forestal, que tot i la seva voluntat de gestió de les zones forestals, en cap cas pot fer-se responsable, des d'una finca particular, de la protecció de massissos forestals sencers.

EL GOVERN IGNORA ELS EMPRESARIS AGRARIS

L'Institut Agrícola interposa un recurs Contenciós Administratiu contra l'Acord de Govern d'ampliació de la ZEPA del delta del Llobregat

El present article és continuació del publicat a La Drecera número 209 de gener-febrer 2025. Malauradament els nostres pronòstics més negatius s'han complert. Acabàvem llavors restant amatents per si el Govern tirava enrere amb l'ampliació de la ZEPA del delta del Llobregat, després de la nostra pressió política i jurídica. Però no, no ha estat així.

A la vista de la manca de resposta o resolució del Recurs de reposició que vàrem interposar contra l'Acord de Govern 165/2024, d'ampliació de la ZEPA, el 19 de juny de 2025 vam sol·licitar al **Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica** que emetés una resolució o que ens certifiqués que el desestimava per silenci administratiu negatiu. Doncs qualsevol de les dues són les que exigeix la normativa procedimental administrativa per tal de poder prosseguir amb l'oposició davant els Tribunals de Justícia.

Per rebre una o altre, la llei fixa un termini de quinze dies. I si, passat aquest període no se'n rep cap, l'interessat pot iniciar ja la via judicial. Cosa que ha estat així. Seguint amb la política del Departament en aquest assumpte: ni va resoldre, ni va emetre el certificat demanat. Per la qual cosa, per a seguir defensant els nostres interessos, i els de la propietat privada i de les empreses agroalimentàries del delta del Llobregat, el 28 de juliol interposàvem un Recurs contenciós administratiu, davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya contra el referit Acord de Govern 165/2024.

A partir d'aquí, aquest Recurs contenciós administratiu ha iniciat la seva tramitació processal. Primerament amb l'admissió a tràmit del mateix. Cosa que va ser mitjançant la Diligència d'Ordenació del Tribunal de 31 de juliol. Posteriorment s'ha reclamat al Departament

de Territori que remeti el corresponent expedient administratiu, i per que aquest també notifiqui a tots els possibles interessats l'endegament del referit Recurs contenciós. A hores d'ara, restem a l'espera de rebre'l.

FONAMENTS BÀSICS DEL RECURS CONTENCIÓS ADMINISTRATIU

Com ja hem anat explicant els fonaments jurídics i polítics de la nostra oposició a l'ampliació de la ZEPA del delta del Llobregat són molt clars i evidents:

- **Inexistència de legitimació política del Govern en funcions que va aprovar l'ampliació.** La normativa de governança estableix que dins aquesta fase de legislatura no es poden prendre decisions que puguin condicionar l'acció de govern de l'equip resultant de les noves eleccions. I això, aquí, no es va respectar.
- **El Parlament de Catalunya s'havia oposat, per dos cops, a l'ampliació.** Proves evidents que la majoria política no hi combregava. Són prou clares les Mocions de 31 de maig de 2012 i 254/XIV, de 5 d'octubre de 2023.
- **Manca de resposta al Recurs de reposició interposat contra l'Acord de Govern.** La pròpia Administració no s'ha pronunciat de cap forma respecte del contingut de tot el que hem anat defensat. Ha triat el camí més fàcil, com és el silenci.
- **Inexistència d'un Pla de gestió de la primera ZEPA abans de l'ampliació.** Aquest és un dels requeriments que va fer la Comissió Europea en la seva carta d'emplaçament de febrer de 2021.

- **Carència d'estudis científics ornitològics** elaborats seguint els procediments establerts i amb persones capacitades i amb competències.
- **Nul·litat de tot l'expedient administratiu**, tramitat excedint els terminis fixats per la normativa procedimental administrativa.
- **Manca de l'informe d'afectació** a l'activitat agrària i la compatibilitat de la protecció amb aquella.
- **Amb posterioritat a l'exposició pública de la proposta i dels corresponents plànols de delimitació, es va ampliar el territori protegit, sense una posterior nova exposició pública.**

Apart, es defensa que amb l'ampliació de l'espai protegit **no es dona compliment al que exigeix la Comissió Europea.**

QUÈ DEMANA LA COMISSIÓ EUROPEA ?

La Comissió Europea, en la seva carta d'emplaçament de febrer de 2021, i a la que ja hem fet referència anteriorment, demana, fonamentalment:

- La retirada dels nous aparcaments de l'Aeroport, construïts en zona protegida.
- L'establiment d'un pla de gestió i pressupost per al primer espai protegit.
- La incorporació de l'actual desembocadura del riu Llobregat i la platja de Ca l'Arana a l'espai protegit.

Tots aquests requeriments estan inclosos, com a mesures compensatòries, a la Declaració d'Impacte Ambiental del 2002, de l'ampliació de l'aeroport. Però l'Acord de Govern no dona compliment a tot això. I, demés, s'extralimita en intentar donar-hi resposta a l'expandir sense fonament científic, la superfície protegida.

EL GOVERN FA CAS OMÍS I MENYSPREA EL TERRITORI

Davant aquesta situació tant greu, que afecta directament a les empreses agroalimentàries del delta del Llobregat, l'INSTITUT AGRÍCOLA s'ha vist compel·lit a interposar el referit Recurs contenciós administratiu. Però, paral·lelament ha estat pressionant, des de l'aprovació de l'Acord de Govern, per trobar una solució consensuada amb el Departament de Territori.

És per això que, des del primer moment, ens hem ofert a seure'ns per parlar i arribar a un consens per a revertir l'ampliació de la ZEPA i, per a que la que quedi, sigui el menys restrictiva per a l'activitat agrària.

Al Departament li vam oferir treballar conjuntament, via els respectius Serveis Jurídics, per analitzar degudament el contingut de tot l'expedient administratiu que havia finalitzat amb el referit Acord de Govern — cal recordar que tot ho havia tramitat l'anterior Govern — i plantejar la reversibilitat de l'ampliació.

Però tot només van ser bones paraules per a complaure'ns. La realitat d'aquest treball conjunt, INSTITUT i Departament no ha estat.

Tot plegat xoca frontalment amb el nostre plantejament de retornar l'àmbit superficial de la ZEPA a la delimitació anterior, així com de redactar un Pla de gestió d'aquest àmbit —que, reiterem, és el que exigeix la Comissió Europea— que compatibilitzi, tant com sigui possible, la protecció de l'espai natural amb l'activitat agroalimentària. I tot plegat amb una base científica adient, competent i contrastada.

Tota proposta que es desviï d'això no comptarà amb el nostre suport. Alhora que, de mentres, seguirem amb la defensa dels nostres postulats davant la jurisdicció contenciosa. Esperem que el Govern reflexioni i recapaciti.

L'INSTITUT AGRÍCOLA HA LLUITAT PER LA COMPATIBILITAT DEL REG DEL CANAL SEGARRA-GARRIGUES AMB LA ZEPA, DES DEL PRIMER MOMENT

Els darrers dies han anat apareixent tot un seguit de notícies referides a la presumpta oposició dels regants envers les limitacions o prohibicions del reg de les finques incloses dins la **Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) de la plana de Lleida**, incloses dins el inicial àmbit regable del **canal Segarra-Garrigues**. Diem presumpte, per que sembla que ara han sorgit els problemes. Quan no és cert !

Des del primer moment en que van iniciar-se, quasi en paral·lel, els projectes de definició del canal Segarra-Garrigues i el Pla de gestió de la ZEPA de la plana de Lleida, l'**INSTITUT AGRÍCOLA ho vam advertir i vàrem ser proactius**.

Per fer memòria de tot plegat, i per a què mai se'ns pugui titllar d'impassibles o d'indiferents, hem cregut oportú fer un breu recordatori de totes les actuacions que hem fet. Per evitar l'abocament de massa informació, hem triat el més important de **més de vint anys d'actuacions** i ho farem en forma de cronograma per a ser més àgils.

El conflicte neix del requeriment de la **Comissió Europea** en forma de **Carta d'Emplaçament** l'abril del 2004, la qual no es va tancar satisfactòriament. I el 2005, es va obrir un expedient d'infracció que va resultar en una sentència del **Tribunal de Justícia de la Unió Europea** el 2007, que obligava a prendre mesures sobre la zona.

Evidentment, seguirem pressionant per a que el nostre Govern reaccioni i compleixi amb les compensacions a les quals es va comprometre, per tal de poder aprofitar aquesta infraestructura de reg tant desitjada i anhelada pel territori.

26 setembre 2002	Declaració d'impacte ambiental favorable però amb mesures compensatòries
13 febrer 2003	Adjudicació del contracte d'execució de les obres (70.150 hectàrees)
5 setembre 2006	Acord de Govern 112/2006 que aprova la Xarxa Natura 2000 a Catalunya. 26.215,2 hectàrees dins el canal Segarra-Garrigues
13 desembre 2006	Denúncia a la Comissió Europea per l'afectació de més del 30% de territori català dins Xarxa Natura 2000
14 maig 2009	Carta als socis explicant la informació pública de l'ampliació d'espais de la Xarxa Natura 2000 a la zona estepària dels plans de Lleida
29 maig 2009	Al·legacions a la nova delimitació de ZEPAs i Xarxa Natura 2000
16 juny 2009	Acord de Govern 115/2009 que aprova nova delimitació de ZEPA. Inclou per la Plana de Lleida un increment de 14.297,75 hectàrees
7 agost 2009	Interposició de Recurs administratiu de reposició contra l'Acord de Govern 115/2009
23 setembre 2009	Denúncia davant la Comissió Europea per entendre que s'han extralimitat en el compliment de dues Sentències del Tribunal de Justícia de la Unió Europea
29 setembre 2009	Acord de Govern 150/2009 que amplia la ZEPA de la plana de Lleida en 1.597,5 hectàrees. Finalment queden afectades 41.183,54 hectàrees.
2 novembre 2009	Interposició de Recurs administratiu de reposició contra l'Acord de Govern 115/2009
5 novembre 2009	Carta als Ajuntaments informant-los de les nostres actuacions
5 maig 2010	Recurs Contenciós Administratiu, davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, contra l'Acord de Govern 150/2009

25 juny 2010	Recurs Contenciós Administratiu, davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, contra l'Acord de Govern 115/2009
8 juliol 2010	Al·legacions al projecte de Pla Especial de protecció del medi natural i del paisatge dels espais naturals protegits de la Plana de Lleida, i al Pla de gestió d'aquests espais
8 octubre 2010	Declaració favorable d'Impacte Ambiental del projecte de regadiu i concentració parcel·lària
11 octubre 2010	Acord de Govern 185/2010 que aprova el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge dels espais naturals protegits de la plana de Lleida, i el Pla de gestió d'aquests espais
11 gener 2011	Recurs Contenciós Administratiu, davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, contra l'Acord de Govern 185/2010
4 febrer 2011	Petició al Parlament Europeu respecte del finançament del projecte del canal Segarra-Garrigues (Petició número 195/2011)
19 març 2012	Debat de la nostra Petició a la Comissió de Peticions del Parlament Europeu. Decideixen continuar i demanar més informació
7 juny 2012	Carta a la Comunitat General de Regants Canal Segarra-Garrigues demanant informació respecte de l'execució de les obres, la disponibilitat d'aigua pels regants i altres aspectes.
2010 al 2012	Preguntes per al Parlament Europeu respecte del finançament, la designació de la ZEPA i la compatibilitat de la protecció de les aus i el reg del canal Segarra-Garrigues
27 gener 2016	Carta a la Comissió de Peticions del Parlament Europeu amb argumentari en contra de la proposta de tancament de la Petició 195/2011
9 juny 2021	La Comissió Europea tanca el procediment d'infracció
16 setembre 2021	Sol·licituds al Departament d'Agricultura, al Ministeri de Transició Ecològica i a la Comissió Europea, demanant documentació del procediment d'infracció
27 juliol 2022	Carta a la Comissió de Peticions del Parlament Europeu considerant que no pot tancar-se la nostra Petició, ni el procediment d'Infracció

CONVENI AGROPECUARI

La sentència del Tribunal Suprem obre la porta a reiniciar la negociació col·lectiva

Després d'anys amb el Conveni Agropecuari patint una situació de bloqueig, finalment el Tribunal Suprem ha confirmat íntegrament la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya d'abril del 2024 a favor de l'Institut Agrícola i la resta d'organitzacions empresarials que van ser demandades per UGT-FICA.

Cal recordar que en aquest llarg procés i amb caràcter previ al **Tribunal Suprem**, per dos cops, es va acudir al **Tribunal Laboral de Catalunya** que també ens donava la raó, per bé que no podia imposar un dictamen vinculant.

El conflicte va néixer davant la negativa a negociar el conveni per part d'**UGT-FICA**, -postura a la qual es va afegir posteriorment **CCOO**-, si les organitzacions empresarials no acceptaven d'entrada el seu posicionament. Aquest establia que el **Salari Mínim Interprofessional (SMI)** havia de considerar-se com el nou salari base del conveni, sobre el qual addicionar tota la resta de complements salarials (entre els quals també hi ha la paga d'antiguitat, entre d'altres). Això hauria implicat acceptar unes pujades salarials abusives sense cap negociació prèvia ni cap contrapartida.

Per l'altra banda, la interpretació de l'**Institut Agrícola** i de la resta d'organitzacions empresarials dels Decrets de l'SMI conclouia que l'augment lligat al mateix havia d'interpretar-se en còmput anual i amb els complements salarials inclosos. És a dir, que si el salari base de la categoria professional estava per sota de l'SMI, però a l'addicionar els complements quedava per damunt, aleshores no era procedent aplicar cap nou increment en base a l'SMI.

Ara, la sentència confirma que l'adaptació s'ha de fer tenint en compte tots els elements retributius previstos al conveni, inclosos els diferents complements salarials.

A més, el Tribunal Suprem apunta que l'article 27.1 de l'Estatut dels Treballadors impedeix que les revisions de l'SMI modifiquin automàticament els salaris fixats en un conveni sempre que, en còmput anual,

les retribucions professionals superin el mínim legal. D'aquesta manera el Tribunal Suprem rebutja la demanda d'UGT-FICA i ens retorna a la taula negociadora del Conveni Agropecuari.

Ara, amb la sentència ja comunicada a les parts i sense la previsió de cap més recurs, s'espera reiniciar una negociació que es preveu complicada pel fet que cal negociar amb caràcter previ els possibles increments retroactius lligats al temps que el conveni no s'ha pogut negociar, i que al seu torn podran ser (o no) absorbits per les consecutives pujades de l'SMI que han tingut lloc durant aquest temps.

Cal recordar que l'SMI sempre ha estat d'obligat compliment pels empresaris i continua sent així. No obstant això, la seva aplicació pràctica sobre els salaris de cada treballador individual, s'haurà de fer tenint en compte els complements i les oportunes absorcions que ja preveu tant l'aplicació de l'SMI com del propi conveni agropecuari.

La reobertura del procés negociador, hauria de permetre acordar aspectes cabdals per al sector que van més enllà de les taules salarials i que porten ja fa massa temps esperant. En aquest sentit, tenen un aspecte més pràctic i van més lligats a l'adequació d'alguns conceptes retributius com ara la paga d'antiguitat, habitatge, desplaçaments que han quedat desfasats en el redactat vigent, la redefinició de les categories professionals al conveni (un aspecte que s'havia començat a treballar abans de la interrupció de la negociació col·lectiva), la regulació del procés de crida dels treballadors fixos discontinus, el registre horari i la flexibilització de la jornada laboral entre altres aspectes.

El blindaje imperfecto del porcino español

«Si seguimos tolerando una expansión sin control del jabalí y relajamos la disciplina en el campo, el virus encontrará tarde o temprano el resquicio por el que colarse»

Por Javier Santacruz Cano
Economista y Analista Financiero
Jefe del Servicio de Estudios del Institut Agrícola

Tres décadas después de la práctica erradicación de la peste porcina africana (PPA) en España, **la aparición de varios jabalíes salvajes muertos y otros positivos en la montaña de Barcelona han hecho saltar todas las alarmas** provocando ya, a corto plazo, un daño no menor a uno de los sectores económicos más importantes de nuestro país. Ya se ha informado en los últimos días del peligro que supone una expansión de una enfermedad sobre la que no hay vacuna en las granjas en el entorno de Barcelona, siendo declarada zona infectada por la UE la superficie de ocho comarcas de **Cataluña**.

También se ha informado en los medios, con cierto detalle, la importancia económica que tiene el sector porcino: somos la cuarta cabaña de cerdos del mundo, la primera de Europa con mucha diferencia, **más de 8.800 millones de euros en exportaciones en 2024, el 60% de lo que se produce se exporta, y aproximadamente la mitad de los cerdos están en Aragón (Huesca, como líder indiscutible, y Zaragoza) y Cataluña (Lérida, Gerona y Barcelona, por este orden).**

Teniendo presentes estos datos, una cuestión fundamental es ver si estamos preparados para luchar contra un virus letal. **Por un lado, está la activación de protocolos de urgencia en control y seguimiento de la fauna salvaje.** Rápida y efectiva está siendo la respuesta del *conseller* de Agricultura, **Óscar Ordeig** y su llamada a la **UME** para contar con los militares especialistas en cinegética. Otros gobiernos autonómicos como el de la **Comunidad Valenciana** o **Aragón** están reaccionando en la buena dirección en materia de control de los jabalíes salvajes.

Por otro lado, encontramos el elemento fundamental: si el modelo de explotación promedio es más o menos resistente al avance de la peste africana. En este sentido, España ha hecho los deberes: **un sector porcino muy intensivo, basado en grandes explotaciones profesionalizadas y con pocos animales al aire libre, es estructuralmente más resistente a la PPA** que los modelos más extensivos con más cerdos sueltos por el campo sin control.

La evidencia de la **Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria (EFSA)**, por sus siglas en inglés) y los estudios sobre granjas ibéricas apuntan claramente a que la bioseguridad mejora sustancialmente con el tamaño y el manejo intensivo. Aquí emerge como figura clave la del «integrador», una gran industria que aporta no solo tamaño y endose en las **cadenas globales de valor, sino también apoyo técnico, sanitario, ambiental y económico a todos los puntos de la cadena, desde los proveedores (cereales, piensos, ganaderos primarios...) hasta los distribuidores** finales que llegan a los consumidores. Nombres muy conocidos como **Grupo Guissona, Valls Companys, Grupo Fuertes o Costa**, entre otros, han sido capaces de articular aproximadamente el 80% del sector bajo una ventaja competitiva global.

Pero esta ventaja no es un blindaje definitivo: si seguimos tolerando una expansión sin control del jabalí y relajamos la disciplina en el campo, el virus encontrará tarde o temprano el resquicio por el que colarse. Aquí es donde hay que actuar con toda contundencia y dureza a muy corto plazo, con independencia de que el virus detectado provenga de restos de comida contaminada o por una fuga de laboratorio. En nuestro país hemos ido demasiado lejos en el crecimiento de los animales salvajes (tanto mamíferos como aves) **sin el más elemental análisis coste-beneficio, tanto desde el punto de vista ambiental como sanitario y económico.**

El contraste entre el modelo de explotación porcina mayoritario en España y los estudios realizados a lo largo de los últimos años sugiere que estamos bien preparados al tener concentrada la producción en explotaciones integradas. El estudio elaborado por la EFSA en 2021 (*African swine fever and outdoor farming of pigs*) analiza específicamente el riesgo de PPA en granjas al aire libre. Concluye que estas explotaciones tienen un riesgo sustancial de introducción y difusión de la enfermedad, sobre todo, por contacto

directo o indirecto con jabalíes, acceso a restos de comida, movimiento de personas y vehículos, entre otros. Este mismo papel señala que medidas físicas simples, como un doble vallado o un **vallado sólido en explotaciones al aire libre, pueden reducir el riesgo de entrada del virus al menos un 50% en zonas donde está presente la enfermedad.**

En los informes epidemiológicos de la EFSA sobre PPA en la UE se ve un patrón claro: la mayoría de los focos en cerdos domésticos se concentra en explotaciones pequeñas con baja bioseguridad. En cambio, las grandes granjas intensivas con entrada controlada de personal, ducha, cambio de ropa, control de vehículos o piensos industriales sufren muchos menos brotes en términos relativos. **Pero una vez que el virus está dentro de una granja intensiva, la densidad de animales puede facilitar una difusión explosiva y obligar a sacrificar miles de cerdos.** De ahí que todas las barreras que se puedan establecer externamente son pocas para evitar la propagación de la PPA.

Incluso en España las explotaciones al aire, por ejemplo, de cebo de campo o el ibérico de dehesa cuentan con más controles y sistemas de seguridad que en otros países comparables. La cuota de este tipo de explotación, aproximadamente un 11%, es más vulnerable, pero no supone una preocupación extrema, más aun teniendo en cuenta que predomina en entornos geográficos distintos como Extremadura, Huelva, Toledo o Salamanca, entre otros. La clave, por tanto, es el contacto con los jabalíes salvajes, declarados principales transmisores de la enfermedad en Europa (*African Swine Fever in Wild Boar in Europe—A Review*). **La PPA entra casi siempre por fallos humanos, siendo un fallo clamoroso haber dejado que la fauna salvaje se mezcle con núcleos de población y animales domésticos.** Los manuales de la FAO insisten en que, si no se controla la población de jabalí, cualquier barrera de bioseguridad es frágil a medio plazo. Este es nuestro talón de Aquiles.

Publicado en The Objective el 8 de Diciembre de 2025

LES EXPORTACIONS CATALANES DEL SECTOR PORCÍ SUPOSEN EL 27% DE LES EXPORTACIONS AGROALIMENTÀRIES CATALANES

El sector carni, específicament el porcí, és un dels principals motors de l'agroalimentari català i una peça clau per a la competitivitat internacional del país. El 2024, Catalunya va registrar un nou màxim històric en exportacions agroalimentàries, amb 15.727,51 milions d'euros. Dins d'aquest conjunt, el porcí hi té un protagonisme indiscutible: les vendes internacionals de carn i de productes derivats del porc van superar els 4.263 milions d'euros i van assolir 1,33 milions de tones exportades. **Aquestes dades constitueixen 27% del total agroalimentari català exportat, un 83% del carni exportat i un 48% del porcí exportat del conjunt de l'estat espanyol.**

L'any passat, **258 empreses catalanes van exportar porcí de manera regular** —és a dir, durant quatre anys consecutius—, una xifra que representa el 36% de totes les empreses espanyoles que exporten porcí. Les empreses exportadores regulars es distribueixen per províncies de la següent manera: **Barcelona: 169, Girona: 99, Lleida: 29.**

Les exportacions del sector porcí per categories

	VOLUM (Tn)	VALOR (M€)
Carn de porcí (fresca, refrigerada i congelada)	932.485,73	3.036,28
Despulles de porc	271.694,07	680,34
Cansalada viada i greixos sense fondre	53.781,46	59,77
Embotits	52.283,94	405,92
Altres preparacions i conserves de carn	17.381,61	81,30
TOTAL	1.327.626,81	4.263,61

Valor i volum de les exportacions de porcí per categories el 2024. Font: AEAT (dades provisionals)

En valor, la principal categoria del porcí exportat és la carn de porcí fresca, refrigerada i congelada (71%) seguida de despulles de porc (16%), cansalada viada i greixos sense fondre (1,40%), embotits (9,52%) i altres preparacions de carn (1,91%). En volum, la principal categoria del porcí exportat és la carn de porcí fresca refrigerada i congelada (70%) seguida de: despulles de porc (20%), cansalada viada i greixos sense fondre (4%), embotits (4%) i altres preparacions de carn (1,31%).

Mercats de destí del porcí català

Catalunya exporta productes del porcí a 110 mercats. Els principals destins del porcí català continuen sent França, la Xina, Itàlia, el Japó, Polònia i el Regne Unit.

Per mercats **els països de la Unió Europea representen el 61,5% de les exportacions de porcí arreu del món** mentre que les vendes als països tercers van suposar el 2024 el 38,44% en valor. En volum, la Unió Europea suposa un 56,70% i 43,3% els països tercers. Àsia és un mercat preferent i concentra el 27% de les exportacions totals en valor i el 35% en volum.

PAÍS	VALOR (M€)	VOLUM (Tn)	% TOTAL VALOR	% TOTAL VOLUM
França	633,30	180.374,88	14,85%	13,59%
Xina	486,41	230.955,22	11,41%	17,40%
Itàlia	437,44	159.792,37	10,26%	12,04%
Japó	349,24	87.383,49	8,19%	6,58%
Polònia	214,14	55.154,97	5,02%	4,15%
Regne Unit	192,72	39.250,93	4,52%	2,96%
Romania	181,78	48.833,91	4,26%	3,68%
República Txeca	179,85	50.379,78	4,22%	3,79%
Alemanya	129,94	29.040,10	3,05%	2,19%
Portugal	124,67	30.643,11	2,92%	2,31%
Filipines	121,79	80.047,40	2,86%	6,03%
Bulgària	119,56	36.364,52	2,80%	2,74%
Corea del Sud (Rep. de Corea)	113,64	35.641,30	2,67%	2,68%
Hongria	106,50	30.726,90	2,50%	2,31%
Països Baixos	74,08	14.008,17	1,74%	1,06%

15 principals mercats de destí de les exportacions de porcí catalanes. Font: Datacomex

Font: PRODECA

Qui són els principals consumidors de porc del món

Espanya va assolir el màxim històric d'exportacions el 2020, amb 3.117 milions d'euros. En els quatre anys següents, les vendes al gegant asiàtic van retrocedir fins als 1.066 pels preus més baixos als Estats Units i al Brasil

		% total
China	59.741	51,8%
Unión Europea	17.902	15,5%
EE UU	9.831	8,5%
Rússia	3.815	3,3%
Vietnam	3.657	3,2%
Brasil	3.038	2,6%
Japón	2.740	2,4%
México	2.653	2,3%
Corea del Sur	2.119	1,8%
Filipinas	1.522	1,3%
Reino Unido	1.492	1,3%

Font: Ministeri d'Agricultura i Interporc

Isidre Fainé:

«Les empreses depenen de la capacitat humana» «El lideratge és una actitud de servei»

Paraules d'Isidre Fainé en la cloenda del XXIV Congrés de Directius CEDE

Saragossa, 27/11/2025

(...) Dirigir una empresa avui exigeix estar disposat a moure's entre la incertesa i les oportunitats, saber anticipar-se als canvis del mercat i mantenint sempre la confiança en les nostres pròpies capacitats. I és precisament aquesta confiança la que hem de preservar i enfortir perquè davant de tanta complexitat a l'entorn, de vegades podríem pensar que tot ens supera, però ni ha de ser així ni per descomptat és així.

Els directius i empresaris tenim la capacitat i també la responsabilitat de marcar la diferència des d'un lideratge conscient, compromès i humà. Perquè no ens limitem a gestionar xifres i balanços, sinó que fem quelcom més transcendent: Gestionem confiança, alimentem expectatives i construïm un futur millor per a tots.

Com de forma magistral ja va descriure Joseph Schumpeter, el paper de l'empresari i del directiu consisteix en reinventar i regenerar el patró de creació de riquesa i benestar a través de saber assumir riscos i innovar per així millorar les formes de produir i donar servei als clients.

Els directius i empresaris hem de sentir-nos orgullosos i contents de reivindicar aquesta contribució que fem al bé comú. I a la vegada, hem de ser conscients que els canvis de l'entorn estan transformant les relacions econòmiques i socials i també l'escala de valors en les nostres societats occidentals. Per això, avui s'espera dels líders empresarials no només eficiència sinó també exemplaritat i compromís social.

És a dir, la legitimitat de lideratge empresarial es construeix cada vegada més des de la seva utilitat social. I si alguna cosa no ens podem permetre és ignorar els senyals que ens alerten que el nostre paper com a empresaris i directius pot veure's qüestionat o debilitat en l'imaginari social. Em refereixo a que, sovint, escoltem discursos que idealitzen la Intel·ligència Artificial com a substitut de la capacitat decisòria humana. També proliferen narratives que redueixen el directiu a un mer gestor de beneficis i obliden la seva funció emprendedora transformadora i social

(...)

Em referiré a quatre idees de força concebudes per reforçar l'aportació de l'empresari a la societat. La primera idea és la base de tot: Posem les persones al centre de la nostra funció perquè en aquest món, cada vegada més tecnològic i automatitzat, és imprescindible no oblidar l'essencial que són les persones. Gestionar bé el talent no és una opció, és un imperatiu estratègic. Dit d'un altra manera, construir equips capacitats i motivats és la base per sostenir els resultats de l'empresa i generar valor real.

(...)

Com tots bé sabeu, liderar no és només dirigir tasques sinó també inspirar emocions positives i crear veritable confiança, que no és gens fàcil. Personalment, el que he après dels grans directius que he conegut

em porta a que pugui aconsellar-vos: Que tractem els nostres equips amb humanitat, gratitud i justícia. Que reconeguem el mèrit amb objectivitat, que mantinguem viva la flama de la confiança i del compromís. I tot això sabent que les persones poden oblidar fàcilment el que els vam dir, fins i tot el que vam fer per elles però mai oblidaran com les vam fer sentir

En definitiva, cuidar les persones és la clau per aconseguir un bon ambient de treball i per a què tot l'equip col·labori en harmonia perquè com va argumentar el gran professor Edwards Deming, un dels pensadors més influents del *management* modern, deia que la qualitat d'una organització depèn de la qualitat dels vincles humans que s'hi donen i tenia tota la raó.

La segona idea abunda en tres qualitats del bon lideratge: empatia, resiliència i autenticitat.

No hi ha dubte que l'experiència, la formació o la capacitat organitzativa són ingredients importants per a l'èxit del directiu però el que realment diferencia els bons directius és la seva intel·ligència emocional. Ja fa alguns anys un altre eminent professor Daniel Goleman va demostrar que qualitats com l'empatia, l'autoconsciència o l'autoregulació són més determinants que el coeficient intel·lectual, per a què el directiu pugui desenvolupar bé les seves funcions.

El líder emocionalment intel·ligent no reacciona per impulsos, actua amb consciència, amb sensibilitat i amb visió de llarg termini i crea entorns de treball segurs motivadors i compromesos perquè sap que el que mou les persones no és només el salari o el poder sinó sentir-se valorades compreses i escoltades.

És a dir, no es lidera des de la distància ni des de la superioritat sinó des de la proximitat i dispensant sempre un bon tracte. Liderar no consisteix a imposar, consisteix a proposar, escoltar, convèncer i servir. De fet per liderar en positiu cal obrir el cor, cultivar bons hàbits en les relacions amb tots i desenvolupar les habilitats d'inspirar i guiar l'equip.

Tot això comporta també la voluntat d'escoltar més que de parlar, el saber utilitzar els silencis i tenir sempre oberta la ment per aprendre i sobretot implica resiliència perquè com gràficament sol dir-se, el bon lideratge és semblant al bambú, sòlid però flexible.

La resiliència neix quan s'accepta que no sempre encertem, creix quan existeix determinació per aprendre dels errors, i madura quan es té el coratge per aixecar-se i seguir endavant. Perquè com bé sabeu i heu demostrat,

el directiu no està al seu lloc per eludir el risc de cometre errors sinó per afrontar-los amb coratge i convertir-los en aprenentatge i en força per anar avançant. I en tot aquest procés el líder autèntic es posa al servei del seu equip, assumeix la responsabilitat dels resultats i dóna la cara en els moments difícils sense amagar-se i sense dissimular ni fingir.

Perquè en aquesta era de soroll i d'aparences, l'autenticitat s'ha convertit en un poderós avantatge. Per tant, mostrem-nos tal com som, no simulem allò que no som i actuem amb coherència entre allò que diem i allò que fem

La tercera idea s'articula també al voltant de tres qualitats crucials, per a mi, en la funció directiva: rigor, humilitat i exemplaritat. Però compte, no em refereixo a un rigor entès com a rigidesa o severitat si no la necessitat de recolzar-se en coneixements contrastats deixant espai per a les intuïcions assenyades, controlant els riscos i sent molt clars en establir i comunicar els objectius i prioritats perquè com diu la cèlebre cita de Sèneca: "No hi ha vent favorable per a qui no sap a on va".

(...)

La quarta i última idea posa el colofó a les anteriors: Anticipem-nos al mercat sense perdre el sentit social de l'empresa. Com bé sabeu per les vostres pròpies experiències professionals, vivim una època de grans transformacions tecnològiques, econòmiques i socials. És a dir, el canvi és constant i la velocitat amb què es produeix ens obliga a estar en l'adaptació permanent. Per tant, la planificació estratègica és imprescindible però només serà eficaç si va acompanyada de flexibilitat, rapidesa de resposta i visió integral.

(...)

En el marc d'aquests plans i com a directius que aspirem l'excel·lència sabem que ens toca intentar anticipar-nos al mercat i innovar, perquè com va dir Steve Jobs: "La innovació és el que distingeix un líder d'un seguidor". Y dirigir amb una mirada àmplia que integri el que és econòmic, el que és tecnològic, el que és humanista i el que és social. Aquesta última frase constitueix, en la meua opinió, la idea més important que avui volia transmetre.

(...)

Les nostres decisions no només han de generar eficiència, sinó també contribuir a un model de societat més just, més inclusiu i més sostenible. En definitiva, més humà.

PROGRAMA DE TREBALL 2026 DE LA COMISSIÓ EUROPEA

«El moment de la independència d'Europa»

La Comissió Europea aprova tots els anys un programa de treball en el qual s'estableix la llista d'actuacions que emprendre l'any següent. Aquest programa informa la població i les institucions sobre els compromisos polítics en relació amb la presentació de noves iniciatives, incloses les propostes de simplificació, la retirada de propostes pendents i la revisió de la legislació vigent de la UE.

El programa de treball, titulat **«El moment de la independència d'Europa»**, aborda els reptes actuals i futurs derivats de les amenaces per a la nostra seguretat i la nostra democràcia, els conflictes i les tensions geopolítiques, els riscos per a la nostra economia i la nostra indústria i l'acceleració del canvi climàtic. Es basa en els compromisos indicats en les orientacions polítiques i en les cartes de mandat enviades per la presidenta **Von der Leyen** al Col·legi de Comissaris de la UE i en les idees exposades en el discurs sobre l'estat de la Unió del 2025.

El programa de treball redobla els esforços al voltant de les prioritats bàsiques actuals de la Comissió amb l'objectiu de millorar la competitivitat, liderar la innovació neta i digital, reforçar el nostre model social únic i garantir la seguretat col·lectiva.

En paraules de la presidenta de la Comissió, **Ursula von der Leyen**:

«El programa de treball del 2026 suposa un altre pas important cap a una Europa més forta i sobirana. Seguirem col·laborant estretament amb el Parlament Europeu i el Consell per servir les prioritats d'Europa, impulsar la competitivitat, aprofitar el poder del nostre mercat únic, simplificar les nostres normes i afrontar la crisi d'assequibilitat. Junts protegiem els nostres ciutadans i defensarem els nostres valors».

LA SIMPLIFICACIÓ I L'APLICACIÓ COM A PRIORITATS

El 2026, la Comissió seguirà reduint la burocràcia per a les persones, les empreses i les administracions. El primer informe general sobre la simplificació, l'aplicació i el compliment, també adoptat avui, posa en relleu els avenços assolits fins a la data, com els sis paquets òmnibus i altres propostes de simplificació destinades a aconseguir més de 8 600 milions d'euros en concepte d'estalvi anual de costos per a les empreses i els ciutadans.

Moltes de les iniciatives de l'any vinent també se centraran a simplificar la legislació de la UE i reduir els costos. Es preveuen diverses propostes de simplificació en sectors fonamentals com els de l'automoció, el medi ambient, la fiscalitat, l'agroalimentació i els pinsos, els productes sanitaris i els productes energètics. Alhora, els diàlegs sobre l'aplicació i les comprovacions de les situacions reals seguiran ajudant la Comissió a determinar noves possibilitats de simplificació, entre altres coses per reduir la càrrega per als ciutadans.

L'informe general presenta les mesures de la Comissió per donar suport als Estats membres a l'hora d'aplicar les polítiques de la UE, i estadístiques i mesures fonamentals per garantir-ne el compliment. La Comissió està donant curs a més de 1.500 procediments d'infracció pendents per aconseguir la plena aplicació de les normes de la UE i que les persones i les empreses puguin aprofitar els avantatges d'aquells.

UNA EUROPA MÉS SOBIRANA I INDEPENDENT: PRINCIPALS PUNTS DEL PROGRAMA DE TREBALL DE 2026

- **Prosperitat sostenible i competitivitat:** La Comissió prosseguirà la seva tasca per reforçar la base industrial d'Europa i donar suport als sectors industrials estratègics i l'ocupació europeus mitjançant un nou Reglament d'Acceleració de la Indústria. També millorarà la resiliència d'Europa en relació amb el subministrament de matèries primeres fonamentals mitjançant la creació d'un Centre de Matèries Primeres Fonamentals, i el Reglament d'Economia Circular. També es fixarà com a objectiu l'aprofitament del potencial del mercat únic d'aquí al 2028 eliminant barreres, promulgant un Reglament Europeu d'Innovació, creant un 28è règim per a les empreses innovadores i promovent una «cinquena llibertat» relativa al coneixement i la innovació.
- **Defensa i seguretat:** Ens basarà en el pla «Preparació 2030»: reforçar les capacitats de defensa de la UE i millorar la cooperació amb els socis estratègics són grans prioritats. Es treballarà en fites com la Iniciativa Europea de Defensa amb Drons, que és essencial per a la vigilància del flanc oriental. La Comissió també reforçarà la protecció de les fronteres de la Unió, la lluita contra la delinqüència organitzada i la millora dels sistemes de comunicació transfronterers crucials. Es centrarà a portar a la pràctica el Pacte sobre Migració i Asil.
- **Model social i innovació:** Per resoldre els problemes als quals s'enfronten les famílies europees cada dia, la CE presentarà una sèrie de mesures per afrontar la crisi de l'assequibilitat i el cost de la vida. Proposarà un Reglament d'Ocupació de Qualitat. El paquet de mobilitat laboral justa, inclosa la iniciativa de mobilitat de les capacitats, farà que les qualificacions siguin més transferibles. S'abordaran les causes profundes de la pobresa i la crisi de l'habitatge.
- **Qualitat de vida – ALIMENTS, AIGUA, NATURA:** La Comissió presentarà l'estratègia ramadera i revisarà les normes sobre pràctiques comercials deslleials en la cadena alimentària per donar suport als agricultors europeus. Garantirà la resiliència davant el canvi climàtic a través del pla europeu d'adaptació al canvi climàtic. El Reglament dels Oceans guiarà la governança europea en la matèria.

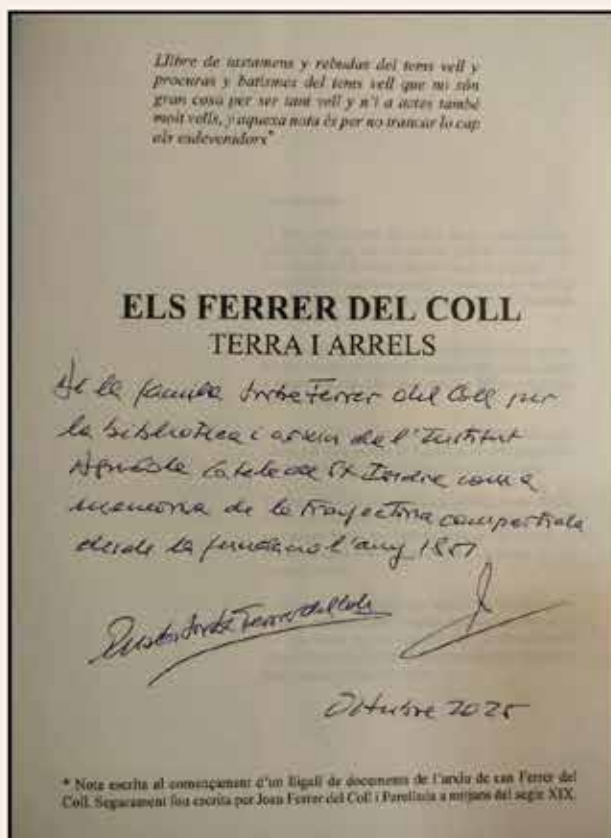
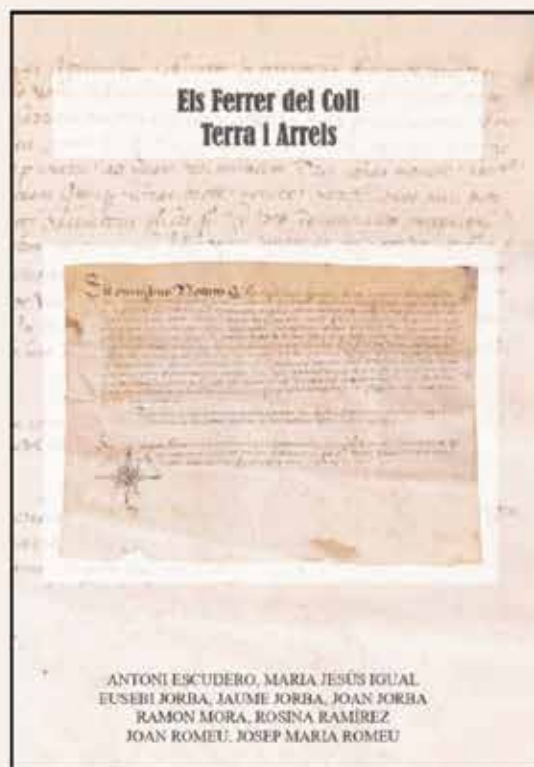
- **Democràcia i Estat de Dret:** La Comissió contribuirà a defensar les institucions democràtiques contra l'extremisme i la desinformació, millorarà la protecció dels consumidors i revisarà les mesures de lluita contra el frau. S'ocuparà detingudament de les qüestions relacionades amb la joventut i, en particular, amb els menors i els mitjans socials, basant-se en la recomanació del panell d'experts corresponent. La Comissió seguirà fomentant la Unió de la Igualtat mitjançant noves estratègies en matèria d'igualtat de gènere i drets de les persones amb discapacitat.
- **Compromís a escala mundial:** Es reforçaran les associacions a escala mundial i la UE seguirà donant suport enèrgicament Ucraïna i prestant a aquest país un suport ferm per a les seves urgents necessitats financeres i militars i els seus esforços de reconstrucció. També se seguiran sostenint els seus esforços d'integració a la UE i els de Moldàvia. L'ajuda humanitària també es reformarà per donar respostes més ràpides i eficaces a les crisis. La CE executarà el seu Pacte per la Mediterrània i presentarà una estratègia per al Pròxim Orient, que abastarà el suport a la transició a Síria i el Líban.

PREPARACIÓ DE LA UNIÓ PER AL FUTUR

Unes actuacions ambicioses s'han de sustentar en recursos també ambiciosos, com s'indica en la recent proposta de marc financer plurianual (MFP), per un import de gairebé dos bilions d'euros. Per tant, la Comissió demana tant al Parlament Europeu com al Consell que assoleixin ràpidament un acord sobre aquest marc i que avancin en les prioritats legislatives fonamentals.

Lectures recomanades

Els Ferrer del Coll Terra i Arrels

*De la família Jorba Ferrer del Coll
per a la Biblioteca i arxiu de
l'Institut Agrícola Català de Sant
Isidre, com a memòria de la
trajectòria compartida des de la
fundació l'any 1851*

*Eusebi Jorba Ferrer del Coll
Octubre 2025*

Els Ferrer del Coll, Terra i Arrels

21 de gener de 1272. Aquesta és la data del primer document – pergamí en aquest cas – que enceta l'arxiu de can Ferrer del Coll. A partir d'aquí comença una successió de més de 7.000 documents d'un fons que ens ha descobert una família capaç de mantenir unit un patrimoni testimonial que s'ha anat generant des de finals del 1.300 amb els **Parera-Bargalló** fins els actuals **Jorba – Ferrer del Coll** amb la incorporació de les finques de la Bleda (**Cabrera d'Anoia**) i Can Mata Vell (**Hostalets de Pierola**) en diferents moments d'aquest llarg període.

Aquesta extensa documentació un cop transcrita i estructurada, ens ha donat una àmplia visió de la genealogia i de la vida quotidiana de vint-i-una generacions i dels diversos àmbits socials i territorials en que s'han desenvolupat.

Les dades incloses en el llibre i la valuosa informació dels documents que el componen, permetrien abordar diversos tipus de temàtiques: agricultura, cuina, apotecaria, economia tradicional, etc. Aquí s'obra la possibilitat de fer estudis monogràfics d'aquests temes i d'altres que es poden desplegar gràcies també als molts llibres de la biblioteca que ha anat reunint i conservant meticulosament la família.

Cal esmentar que aquesta avinença de les famílies de reunir i conservar el seu patrimoni documental al llarg del segle no és gaire habitual. No és només una qüestió de sort haver arribat fins avui amb aquest arxiu intacte sinó també del compromís i voluntat legatària de tots els avantpassats dels **Jorba Ferrer del Coll**, els descendents dels quals de ben segur sabran reverenciar i custodiar encara millor tot aquest tresor.

L'Institut Agrícola agraeix a Eusebi Jorba Ferrer del Coll el valuós testimoni que la família ha aportat al llarg de generacions en l'entorn rural. La vostra experiència, arrelament i coneixements transmesos amb dedicació representen un patrimoni viu que enriqueix el conjunt del sector agroforestal.

La trajectòria és exemple de compromís, esforç i saviesa lligada a la terra. Gràcies per mantenir viva aquesta herència i per compartir-la amb tots nosaltres. És un honor comptar amb persones i famílies que, amb la seva història i bon fer, continuen enfortint l'empresa agrària i el futur del món rural.

L'INSTITUT AGRÍCOLA

CATALÀ DE SANT ISIDRE

*Associació d'Empresaris Agraris
des de 1851*

institutagricola.org
xarxanatura2000.com
ladrecera.com